

Губар С.Ю.

старший викладач
кафедри сурдопедагогіки
та сурдопсихології
імені М.Д.Ярмаченка
НПУ імені
М.П.Драгоманова

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ: ПОГЛЯД СТУДЕНТА

Серед різних форм навчання дорослих людей найбільш перспективною є дистанційна освіта. В сьогоднішніх умовах введеного карантину, спричиненого covid-19, до дистанційної форми навчання долучився весь освітній простір України. Всі здобувачі освіти – від першачків загальноосвітньої школи до випускників закладу вищої освіти – перейшли від традиційної системи навчання до дистанційної.

Запровадження дистанційної освіти дозволило школярам і студентам де-факто зрозуміти, що таке дистанційне навчання, відчутти його переваги, недоліки та перспективи.

«Як Ви розумієте поняття «дистанційна освіта»?»; «Що означає «дистанційне навчання» для Вас особисто?»; «Які переваги дистанційної освіти для Вас?»; «Які проблеми та труднощі у Вас виникають при дистанційному навчанні?» Ці та інші питання були поставлені студентам, зокрема групі студентів 4 курсу спеціальності «Сурдопедагогіка» Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Особливо нас цікавила думка студентів з порушеннями слуху, які навчаються в цій групі.

Отже, що позитивного та негативного у впровадженні дистанційного навчання відзначили студенти, які були залучені до опитування?

До переваг дистанційної освіти студенти віднесли:

- можливість навчатися у зручний для себе час, що в подальшому дозволить працюючому студентові поєднувати навчання з роботою; також таке навчання буде зручним для того студента, хто хоче отримати додаткову освіту, підвищити свою кваліфікацію;

- економія часу, оскільки освітній процес відбувається вдома за робочим столом і не потрібно витрачати час на дорогу, тобто у студента з'являється більше вільного часу;

- комфортні умови. Студент сам визначає свій розклад. Опрацьовуючи матеріал, він в будь-який час може зробити перерву, змінити вид діяльності, перепочити, тощо, тобто працювати відповідно до свого біоритму;

- постійний доступ до навчальних матеріалів. Зручно опрацьовувати лекції, надані викладачем у форматі презентацій та текстових документів;

- виконання завдань у електронному форматі. Завдання, яке виконане від руки, як правило, студентом не переробляється відповідно до зауважень викладача. Електронний варіант, навпаки, доопрацьовується, оскільки не потребує переписування всього завдання, а лише часткового його

удосконалення та зміни;

- постановка викладачем конкретних завдань у письмовій формі. Завдання, записані десь на полях зошита, не губляться. Письмова форма завдань дає чітке розуміння, що і коли потрібно зробити та здати.

У той же час, попри таку спокусливу картинку, студенти виділили й певні недоліки:

- рівень комп'ютеризації. Не всі студенти мають безперервний доступ до мережі Інтернет, необхідне технічне забезпечення;

- можливе погіршення стану здоров'я. Залежність процесу навчання від технічних засобів і Інтернету породжує ще один мінус – довге сидіння за екраном комп'ютера шкодить зору;

- відсутність доступу до певних джерел в електронному варіанті. В Інтернеті наявна чисельна кількість джерел загального профілю, проте літератури вузькоспеціалізованої недостатньо;

- недостатність повноцінного живого діалогу у формі «запитання-відповідь». Якість такого навчання, на думку студентів, низька, оскільки самостійно не завжди вдається опанувати певний навчальний матеріал і виникає потреба в додаткових роз'ясненнях з боку викладача. Зокрема, у студентів зі слуховою депривацією немає можливості запитати у викладачів їхні думки, не вистачає живого спілкування зі студентами для обміну досвідом та дискусії. Окрім того, студенти з порушеннями слуху вказували на відсутність емоційного контакту з викладачем, адже не можуть спостерігати за емоціями викладача, за мімікою та деякими жестами;

- низька мотивація та сила волі. Не завжди вистачає сили волі до опрацювання матеріалів, якщо немає постійного контролю та часових рамок. Відсутність контролю, певних меж погано позначається на людях, яким не вистачає самодисципліни й організованості. Якщо в університет студент прийшов на заняття і бере в ньому безпосередню участь, то вдома він сам має себе проконтролювати, знайти час і змусити себе займатися самостійно, що вдається доволі складно. Існує й ризик, що студент не буде сумлінно виконувати завдання, а хитруватиме і всі його досягнення будуть заслугою двох клавіш – Ctrl+C.

Окрім того, комфортні умови навчання, надлишок вільного часу можуть мати і негативні наслідки – це розслаблює, схиляє до ледачості.

Отже, дистанційна освіта однаково має як недоліки, так і переваги. Успішність дистанційного навчання, більшою мірою, залежить від того, як до нього буде ставитись студент – відповідально чи ні. Якщо людина зацікавлена в тому, щоб здобути знання – вона сама себе організує та відчуватиме обов'язок, в першу чергу, перед самою собою.